

Дистонија - најзначајни факти за секој пациент

ШТО Е ТОА?

Пациентите со дистонија имаат неволни мускулни спазми или контракции. Тоа доведува до увртувања или брзи движења и невообичаени положби на телото. Со дистонија може да биде зафатен речиси секој сегмент од телото. Најчесто е засегната само една регија. Еве само некои од почестите дистонии:

- Мускулни контракции на вратот, кои водат до абнормално вртење, искривување, наведнување на главата, обично комбинирано со тресење и брзи движења. Оваа состојба е позната како **цервикална дистонија**, или **тортиколис**.
- Контракции на лицевите мускули водат до прекумерно трепкање или спазам на очите, познато како **блефароспазам**. Ова може да се јави во комбинација со спазми на долнолицевата мускулатура и е познато како Меж (Meige) синдром. Кога се зафатени вилицата и јазикот, тоа е познато како **оромандибуларна дистонија**.
- Кај **спазмодична дисфонија**, пациентите имаат затегнат и тивок глас.
- Други често зафатени регии се дланката и стапалото. Кога е зафатена дланката, тоа обично се јавува при изведување специфични активности, како на пример пишување или свирење на некој музички инструмент. Овие се познати како **дистонии поврзани со специфични активности**.
- Во некои случаи, неколку регии од човечкото тело се инволвирани. Во ретки случаи, обично кога дистонијата се јавува во текот на детството, зафатени се повеќе регии и ова е познато како **генерализирана дистонија**.

ШТО Е ПРИЧИНАТА?

Постојат многу различни причини за појавата на дистонии. Некои луѓе имаат дистонија поради наследување на ген кој ја предизвикува. Други луѓе здобиваат дистонија по некој животен настан, како на пример повреда на мозок или инфекција, или изложеност на медикаменти или хемикалии. Кај некои луѓе може да се јави дистонија после повеќе годишно изведување на повторувачки активности, како на пример пишување (writer's cramp – грч кај писателот) или свирење на музички инструмент (musician's distonia – дистонија кај музичарот). Но, во поголемиот број случаи, причината за појава на дистонија не е позната.

КАКО СЕ ДИЈАГНОСТИЦИРА ДИСТОНИЈА?

Докторот, обично експерт од областа на екстрапирамидните заболувања, ја поставува дијагнозата преку преглед. Кај некои, може да се потребни и крвни анализи и скен на мозокот. Докторот ги користи и следните информации:

- Возраста кога се јавила дистонијата
- Регијата која е зафатена
- Дали почетокот на дистонија е акутен или има прогресивен развој
- Дали постојат и други асоцирани клинички проблеми

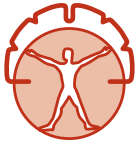
Можеби вашиот доктор нема да може да најде конкретна причина и многу пациенти на почетокот се недијагностицирани или погрешно дијагностицирани. Исто така, пациенти со блага форма на дистонија може и да не побараат стручен медицински совет и така остануваат недијагностицирани.

ДАЛИ ПОСТОИ ТРЕТМАН?

Може да има лек за дистонија. Доколку вашиот доктор ја открие причината за дистонија, тогаш тој/таа може да предложи специфичен третман за таа причина. Во спротивно, постојат лекови кои можат да обезбедат делумно олеснување на симптомите. Најчесто користени лекови се:

- Антихолинергици
- Бензодиазепини
- Baclofen
- Мускулни релаксанти

Лековите мора да се даваат според принципот на обид-и-грешка, со цел балансирање меѓу користа наспроти потенцијалните несакани ефекти. Други пациенти со дистонија може да имаат полза од инјекции со ботулинум токсин. Овој третман треба да биде спроведен од страна на медицински експерт. Инјекциите со ботулинум токсин привремено ја слабеат, олабавуваат мускулатурата и ја ослободуваат од контракции, а обично е потребно да се инјектираат три до четири пати годишно. Кога лековите и инјекциите со ботулинум токсин не обезбедуваат доволно олабавување на мускулите, постојат опции за хируршки третман. Потребно е да разговарате со вашиот доктор за овие опции.

International Parkinson and
Movement Disorder Society

Дистонија - најзначајни факти за секој пациент

ШТО ТРЕБА ДА ОЧЕКУВАМ АКО ЖИВЕАМ СО ДИСТОНИЈА?

Кај повеќето луѓе, дистонијата се развива во период од неколку месеци, а понекогаш за неколку години. Обично не продолжува да се влошува. Кај некои луѓе, дистонијата се шири од една регија на телото кон друга или може да се развијат други проблеми.